

BRYAN WASHINGTON

MITÄ MEISTÄ JÄÄ

SUOMENTANUT ALEKSI MILONOFF

HELSINGISSÄ KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA

FILI – Suomalaisen kirjallisuuden vientikeskus on tukenut tämän kirjan suomentamista.

Suomentaja kiittää Taiteen edistämiskeskusta saamastaan tuesta.

Englanninkielinen alkuteos:

Memorial

Copyright © 2020 by Bryan Washington

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava, 2021

ISBN 978-951-1-40135-3

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2021

A:lle, D:lle ja L:lle

*Luulen, että kaikki kaikkialla puhuvat aina
samasta paskamaisesta asiasta.*

Rachel Khong

Maailma on ihana, kauhea.

Andrés Neuman

Tarvitseeko rakkaus syyn?

Masao Wada, Terrace House

BENSON

1.

MIKE LÄHTEE OSAKAAN, mutta hänen äitinsä lentää Houstoniin.

Vain muutamaksi viikoksi, Mike sanoo.

Tai ehkä pariiksi kuukaudeksi, hän sanoo. Mutta mun on mentävä.

Ensimmäiseksi ajattelen: Voi vittu.

Seuraavaksi ajattelen, ettei meillä ole varaa tähän.

Sitten tajuan, ettei meillä ole yhteisiä säästöjä ollenkaan. Mike on kuitenkin aina hoitanut raha-asiansa mallikkaasti ja maksanut tyynesti vain omat menonsa. Olen pitänyt sitä itsestään selvänä.

Nyt Mike sanoo, että haluaa löytää isänsä. Äijä on sairastunut. Mike haluaa nähdä isän ennen tämän kuolemaa. Istun sohvalla lataamassa puhelinta ja kuuntelen puolella korvalla.

Et ole nähnyt äitiäsi moneen vuoteen, sanon. Hän tulee tänne sun takia. Me ei olla ikinä edes tavattu.

Sanon: Ethän edes tykkää isästäsi.

En niin, Mike sanoo. Mutta ostin jo lentolipun.

Sitä paitsi äiti on vielä täällä kun palaan, Mike sanoo. Sä olet hyvää seuraa. Kyllä äiti pärjää.

Mike rikkoo munia hellan ääressä ja valuttaa keltuaiset kahteen pannuun. Munien hyydyttyä hän suolaa ne ja lisää niiden päälle majoneesia ja muutaman oregononlehden. Ennen Mike

inhosi srirachaa, meinasi yrjötä aina kun käytin sitä, mutta nyt hän puristaa haalistunutta pulloa munakkaani yllä ja levittää kastiketta lastalla.

En kysy, missä hän aikoo asua Japanissa. En kysy, kenen luona hän aikoo asua. En kysy, missä hänen äitinsä nukkuu talossamme, jossa on vain yksi makuuhuone, tai miltä järjestely näyttää. Nimittäin joskus liikkuvan junan saa kiinni. Sillä tavalla osa niistä perheistä, joiden lapsia hoidan, on päässyt tähän maahan. Jos putoaa, kuolee. Jos hidastelee, kuolee. Mutta jos saa hyvän alun, pysyy koko matkan kyydissä.

En siis kaada sohvapöytää. Enkä yhtäkään tuolia. En naarmuta Miken autoa enkä aja sitä seinän läpi olohuoneeseen. Yhden mustan silmää jälkeen emme ole käyneet toisiimme käsiksi – tajusimme tahoillamme, että se on vähintä mitä voimme tehdä.

Nyt siis hymyilen.

Kiitän Mikea tiedosta.

Kysyn, milloin hän lähtee, ja tiedän heti tehneeni virheen. Olen jo valmiina heittämään Mikea laturilla, kun hän vastaa: Huomenna.

...

Hyvää meille kuuluu, kiitos kysymästä.

...

Olemme olleet yhdessä suunnilleen neljä vuotta. Riippuu miten laskee. Kun alkuaikoina kävimme bileissä, kukaan ei tiennyt että panimme. Kun joku valkoinen tyttö puhui itsensä lähelleni, Mike vain seiso vieressäni, ojensi sitten kätensä ja kasto sormensa kaljaani.

Tai sitten hän aivasti ja kurottautui pyyhkimään nenänsä paidanhihaani.

Tai sitten hän silitti hitaasti lompakkoani ja taputteli sen takaisin paikoilleen.

Kerran kun olimme tuttujen luona syömässä, Mike piti kättä sylissäni ja sively peukalollaan haarojani samalla kun seurusteli muiden kanssa. Aina välillä joku katsoi meitä, ja oli helppo nähdä milloin he lopulta huomasivat. Selkä suoristui. Kasvoille nousi liian leveä virne. Sitten Mike kysyi mikä oli hätänä, ja he vastasivat: ei mikään, ja Mike vain hymyili eikä edes nyökännyt minuun päin.

Tiesimme, miltä me näytimme. Ja miltä emme näyttäneet. Mutta muutama viikko sitten Miken työpaikan baarikierroksella riitti, että meitä vain vilkaisi. Mike on töissä kahvilassa Montrossessa. Se on fuusiopaikka, jossa värkätään tökeröitä riisikulhoja ja kevätkääryleitä – oikeasti ruoka on kuitenkin meksikolaista, sillä hellan ääressä häärää meksikolaisia, ellei kokin nimi satu olemaan Mike.

Kahvila oli ollut auki vuoden. Nyt juhliittiin sen vuosipäivää. Mike oli ilmoittanut meidät avuksi, kääntelemään tunniksi tortilloja kaasulevyn ääreen, aivan dj:n viereen.

Minulla oli huono fiilis. Samoin Mikellä. Kaikki ohitsemme kulkevat katsoivat meitä surkutellen, koskettivat olkapäitämme ja kysyivät, kauanko olimme olleet yhdessä, miten olimme tavanneet ja miten selvinneet Harvey-myrskystä, mutta musiikki soi aivan helvetin kovalla ja minä ja Mike lähinnä levittelimme käsiämme.

...

Pidän turpani kiinni, kun ajamme lentokentälle hakemaan Miken äitiä, ja pidän turpani kiinni kun Mike pysäköi auton. Houstonin kansainvälinen lentoasema sijaitsee vain vähän kehäteiden ulkopuolella, mutta moottoritiellä kulkee jatkuva liikennevirta. Kun Mike pysähtyy tuloaulan kohdalle ja sammuttaa moottorin, jono kimmeltää takanamme kuin pieni vaeltava galaksi.

Mike on kasvattanut viikset. Ne värisevät hänen kasvoillaan. Yleensä hän ajaa kaiken pois, mutta nyt hän näyttää itsensä karikatyyriltä. Istumme autossa terminaalin vieressä emmekä voi järjestää mitään kauheaa kohtausta, mutta silti. Mietinpä vain.

Mietinpä vain.

Ja pohdin, mieltiikö Mike samaa.

Emme ole osanneet viime aikoina pyytää anteeksi. Nyt olisi hyvä hetki.

Lentokentällä käy päivittäin noin 111 500 ihmistä, ja me kaksi olemme heistä kaikkein tyhmimmät.

Hei, Mike sanoo.

Hän huokaisee, antaa autonavaimet minulle ja sanoo, että palaa pian äitinsä kanssa.

Jos hylkää meidät parkkipaikalle, Mike sanoo, me löydetään sut kyllä.

...

Vasta kaksien treffien jälkeen Mike otti puheeksi Rodun. Olimme irkkupubissa Hyde Parkin kainalossa. Kaikki muut terassin asiakkaat olivat valkoisia. Olin jo vähän kännissä, ja kun sanoin Mikelle että hän oli minun makuuni vähän lyhyt, hän hymähti tyyliin: No kyllä kesti.

Mitä jos sanoisin, että olet liian kohtelias, Mike sanoi.

Okei, sanoin.

Tai että puhut kuin joku opettaja.

Joo, ymmärrän. Sori.

Älä pyytele anteeksi, Mike sanoi ja iski minua nyrkillä olkapäähän.

Se oli ensimmäinen kosketuksemme sinä iltana. Baarimikko vilkaisi meihin päin.

Haluan vain, että näet mussa kokonaisen ihmisen, Mike sanoi. Kaiken seksikkyyteni alla.

Turpa kiinni, sanoin.

Oikeasti, Mike sanoi, olen tosissani.

Minä Mifune, sinä Yasuke, hän sanoi.

Lopeta, sanoin.

Tai ehkä me ollaan vittu Bonnie ja Clyde, Mike sanoi.

...

Kolme eri kyttää kurkkaa autoon sillä aikaa kun Mike on vastaanottamassa äitiään. Hymyilen kahdelle ensimmäiselle. Kolmatta katson vihaisesti. Tämä viimeinen koputtaa ikkunaan kuin haluten kysyä mitä helvettiä kuppaan siinä, ja kun osoitan lentoaseman sisäänkäyntiä, hän rypistää otsaansa.

Sitten näen heidän tulevan ulos. Ensimmäinen ajatukseni on, että he näyttävät perheeltä. Miken äiti on kumarassa, mutta vain vähän, ja hän vetää matkalaukkuja perässään. Jossain vaiheessa he tapasivat vuosittain – äiti lensi Houstoniin ihan vain moikkaamaan – mutta viime vuodet ovat olleet vaikeita. Kyläily lopui, kun muutin yhteen Miken kanssa.

Voin vähintäänkin naksauttaa takaluukun auki. En haluaisi olla takaluukun availija, mutta olen.

Miken äiti ei edes vilkaise minua, kun Mike auttaa häntä säättämään penkkiä. Hänen hiuksensa ovat nutturalla. Hänellä on päällään kirkkaansininen tuulitakki ja kasvoillaan maski ja häivähdys meikkiä.

Äiti, Mike sanoo, onko nälkä?

Äiti mumisee jotain japaniksi ja kohauttaa olkapäitään.

Äiti, Mike sanoo.

Mike vilkaisee minua. Hän kysyy uudestaan. Sitten hänkin vaihtaa kieltä.

Äiti sanoo jotain ja sitten Mike sanoo jotain ja sitten seuraava liikenteenohjaaja kävelee ikkunan luo. Hän on latino, liiviin pukeutunut salskea mies. Pää on puli, ikään kuin hän olisi armei-

jassa. Mies aukoo suutaan ikkunan takana, ja kun avaan sen, hän kysyy onko kaikki hyvin.

Sanon, että olemme juuri lähdössä.

Lähtekää sitten, mies sanoo.

Seuraavat sanat pääsevät suustani ennen kuin ehdin maistella niitä. Kuin painovoiman vetäminä. Sanon: Joo joo, vitun mulkku.

Ja latino vain tuijottaa minua kulmat kurtussa. Ennen kuin hän ehtii sanoa mitään, takaamme alkaa kuulua tööttäilyä. Hän katsoo minua vielä kerran ja kävelee sitten pois raapien rintaansa ja irvistäen autollemme.

Kun suljen ikkunan, Mike tuijottaa minua. Samoin hänen äitinsä. Äiti sanoo jotain päätään pudistaen, ja ajan liikenteen sekaan.

Avaan radion, ja sieltä tulee Meek Milliä.

Vaihdan kanavaa, ja sieltä tulee Migosia.

Suljen koko helvetin laitteen. Lopulta saavumme moottoritielle.

Yhtäkkiä olemme vain yksi liian monista saippuaopperoista, mutta sitten Miken äiti nauraa ja pudistaa taas päätään.

Hän sanoo jotain japaniksi.

Mike läimäyttää hansikaslokeroa ja sanoo: Äiti!

...

Vanhempani teeskentelevät, etten ole homo. Se on heille helpompaa kuin luulisi. Isäni asuu Katyssa vähän Houstonista länteen, ja äitini jäi Bellaireen senkin jälkeen kun meni uusiin naimisiin. Sitä ennen perheemme söi yleensä ulkona liikekeskuksessa. Isäni oli meteorologi. Se oli statusjuttu. Isä haki siskoni, äitini ja minut kotoa ja kuskasi meidät I-45:tä pitkin keskustaan vain jotta voisimme syödä samassa paikassa kuin hänen työto-

verinsa. Hän tilasi meille aina listan isoimman annoksen – kukkurallisia vateja valeltua porsasta, kiloittain paksoipedillä sihi-sevää höyrytettyä taskurapua – ja hän kutsui sitä Työksi, koska hän oli koko ajan Töissä.

Isällä oli tapana kysyä meiltä: Kuinka moni nekru tässä maassa ennustaa säätä, kuinka moni?

Äiti ei ikinä väittänyt vastaan tai haukkunut isää tai muuta sellaista. Hän ainoastaan toisti sanatarkasti sen mitä isä oli sanonut, vain eri äänellä. Se oli äidin juttu. Hän sai isän kuulostamaan tärkeältä, jonkin sortin pomolta, mutta oikeasti isä on vähäpätöinen mies, ja äidin taktiikka toimi juuri niin kuin sen odotti toimivan.

Tärkeä keikka tänään, äiti sanoi autossa kymppitien ruuhkassa.

Tämä on mahtava ennuste, äiti sanoi kun isä oli paiskannut viinilasin keittiön seinään.

Vannon että tämä oli viimeinen, äiti sanoi katsoessaan isää, joka oli tarrautunut kännissä hänen jalkoihinsa ja lupasi, ettei enää koskaan ottaisi yhtäkään kaljaa.

Lopulta äiti lähti. Lydia meni äidin mukana ja vaihtoi koulua. Minä jäin esikaupunkiin vanhalle yläasteelleni, ja isä jatkoi juomista. Hän eleli säästöillään sen jälkeen kun sai kanavalta potkut oltuaan lähetyksessä kännissä. Hän teki toisinaan maantiedonopettajan sijaisuuksia, mutta enimmäkseen hän lojui sohvalla ja buuasi KHOU-kanavan sääennusteille, joita lähetettiin tunnin välein.

Joskus harvoin kun isä oli selvin päin, hän saattoi korjata koikeita kun tulin kotiin. Joku oppilas oli kutsunut sublimoitumista *sublimaatioksi*. Joku toinen oli cumuluspilvien kuvailemisen sijaan piirtänyt paperille pieniä hattaroita. Kerran isä levitti täpötäydelle sohvapöydälle kolme koetta, jotka oli kirjoitettu täysin samalla käsialalla, vain nimet oli muutettu.

Isä heilutteli papereita edessäni ja kysyi, miksi kaiken piti olla niin helvetin hankalaa.

...

Muutaman kuukauden kuluttua Mike sanoi, että voisimme olla sellaisia kuin halusimme. Näyttipä se miltä tahansa.

Mä en stressaa, Mike sanoi.

Mä stressaan, vastasin.

Rentoudut kyllä, Mike sanoi. Odota vaan.

...

On jo keskiyö, kun saavumme kortteliimme. Suurin osa taloista on pimeinä. Jalkakäytävällä kyyhöttää joukko poikia, jotka polttavat pilveä ja räjäyttelevät paukkuja.

Kun takanamme pamahtaa, pojat häipyvät. Tämä on heidän uusin juttunsa. Miken äiti ei värähdäkään.

Äiti, Mike sanoo, kotona ollaan.

Asumme Third Wardissa, joka on perinteisesti mustien kaupunginosa Houstonissa. Asuntomme on aivan liian iso. Se on täysin järjetöntä. Aiemmin alue kukoisti, mutta sitten tuli crack ja rahat menivät, ja joskus täällä kuulee ammuskelua ja tappeluita ja joidenkin mulkeroiden kaahailua. Ihan viime aikoina korttelin ovat vallanneet läheisen yliopiston opiskelijat. Ja muutamat proffat. Köyhiä leikkivien rikkaiden nuorten saarekkeit. Vuosikymmeniä täällä asuneet mustat antavat heidän olla, koska iloitsevat siitä tieteellisestä tosiasiaista, että valkoiset nuoret pitävät poliisin poissa.

Lähimmät naapurimme ovat venezuelalaisia. Heillä on ainakin yhdeksän lasta. Toiset naapurit ovat mustia, mummo ja pappa, jotka ovat asuneet talossaan ikuisuuden. Muutaman viikon välein Mike laittaa ruokaa molemmille perheille, sopa

de pescadoa, jamssia, makaronia ja riisiä. Hän ei ole ikinä tehnyt siitä numeroa; hän vain herää ja valmistaa ruoan, ja alussa kysyin Mikelta, eikö hän pitänyt sitä holhoavana.

Mutta sitten huomasin, että Mike sai jäädä kuisteille hengamaan. Hän yritti napata lapsia syliinsä kaiteen yli. Joskus mustat naapurit kutsuivat hänet sisälle ja näyttivät valokuvia tyttärentyttäristään.

Mike on asunut täällä vuosia. Vaihdoin isäni talon Miken taloon. En saanut melun takia unta ensimmäisenä yönä, ja Mike sanoi että tottuisin pian, mutta en suoraan sanottuna halunnut tottua sellaiseen.

Nyt Miken äiti pudottaa kenkensä ovenpieleen. Hän sivelee seinää. Hän taputtaa pöytälevyä, kävelee varpaillaan puulattialla. Kun hän astuu eteiseen, Mike hymyilee minulle ehkä ensimmäistä kertaa kuukausiin, ja silloin me kuulemme sen: vähitellen, ensin hieman nikoteltuaan, Miken äiti puhkeaa itkuun.

...

Muutama vuosi ennen eroaan vanhempani veivät minut Montroseen syömään. Emme olleet istuneet vuosiin samassa pöydässä. Lydia oli katkaissut välit heihin lähes kokonaan: muuttanut pois ja edennyt elämässään ja neuvonut minua ottamaan esi-merkkiä, mutta en ottanut. Sen sijaan otin grillatun liha-juustoleivän.

Viikkoa aiemmin isä oli tullut huoneeseeni, kun yksi jätkä oli runkannut minua. Ihan yhdentekevä tyyppi. Olimme tavanneet jossain helvetin apissa. Isä avasi oven, yskähti ja pyysi jopa anteeksi peruuttaessaan pois. Jätkä vieressäni katsoi minua tyyliin: Pitäisikö lopettaa vai mitä.

Kun jätkä oli illalla lähtenyt, odotin että isä ottaisi asian puheeksi. Mutta hän vain istui sohvalla tyhjentämässä kahta six-

packia. Juttu hälveni ilmaan. Ennen lähtöään jätkä oli ehdotanut uutta tapaamista, mutta olin pitänyt ehdotusta huonona, koska meillä ei oikein synkannut. En ollut vielä ymmärtänyt, että vain rajallinen määrä ihmisiä tulisi olemaan kiinnostunut minusta elämäni aikana.

Kun laiha ruskea miestarjoilija kysyi meiltä halusimmeko jotain muuta, vastasin hänelle liian nopeasti. Hän hymyili. Sitten äitini hymyili.

Tiedäthän, että voit aina puhua meille, hän sanoi.

Meille molemmille, hän lisäsi.

Äiti tuoksui suklaalta. Isällä oli päällään hieno paitansa. Oli vaikea uskoa, että tuo sama mies oli heittänyt vaimonsa seinään. Tai että tuo nainen oli heti sen jälkeen iskenyt haarukan miehensä käsivarteen.

Mahtavaa, sanoin. Kiitos.

Mistä tahansa, äiti sanoi ja kosketti kättäni.

Kun säpsähdin, hän otti kätensä pois. Isä piti turpansa kiinni.

Illalla isä heitti minut kotiin. Hän sanoi, että tulisi itse aamulla.

Jo alle tunnin päästä tekstasin jätkälle, jonka olin tavannut. Kun avasin oven, hän näytti vähän epävarmalta, mutta kun kosketin hänen rannettaan, hänen kasvoilleen nousi maailman levein virne.

Panimme sohvalle. Ja sitten keittiössä. Ja sitten isän makuuhuoneessa. Ilman ehkäisyä.

Jätkä lähti aamulla pois, mutta vasta parin paahtoleivän jälkeen. Hän oli filippiiniläinen ja puhui vahvalla korostuksella. Hän kertoi haluavansa lakimieheksi.

...

Kerroin tämän kaiken Mikelle toisen vuotemme aikana. Olimme ruokakaupassa. Mike hypisteli inkivääriä, kaalia ja pekonia.

Jutun puolivälissä hän keskeytti minut ja kysyi myyjältä, mistä hän löytäisi kombua.

Mike sanoi: Vanhempasi kuulostavat enkeleiltä.

Ja sä olet ihan lellikki, Mike sanoi. Todellinen onnenpoika.

Ja sitten yhtenä aamuna Mike oli lähtenyt töihin kahvilaan. Hän oli unohtanut puhelimensa tiskipöydälle. Minun ei ollut tarkoitus koskea siihen, mutta se välkkyi, ja koskin.

En tiennyt silloin enkä tiedä vielääkään, kenen kyrpä näytöllä vilahti.

Ihan pikaisesti.

Ja katosi sitten.

Tällaisia tilanteita näkee leffoissa, ja sitä luulee etteivät ne osu ikinä omalle kohdalle. Aina voisi tietenkin ennakoida. Ja heittää koko paskan pois.

Kun Mike koputti oveen ja tuli etsimään puhelintaan, osoitin hiljaa tiskipöytää.

No, mikä on? Mike kysyi.

Ei mikään, sanoin.

Kerro, Mike sanoi.

Kaikki hyvin, sanoin. Väsyttää vaan.

Juot liian vähän vettä, Mike sanoi ja meni jopa valuttamaan minulle lasillisen.

Pidin turpani kiinni valokuvasta. Mutta jäihän se kaivelemaan.

...

Mike on sitä mieltä, että hänen äitinsä voi nukkua vuodesohvalla.

Huomenna pääset makuuhuoneeseen, Mike sanoo äidilleen ja katsoo minua.

Äiti ei vastaa mitään, mutta on lopettanut itkemisen. Hän laskee laukkunsa keittiösaarekkeelle ja ristii kädet rinnalle. Nostamme sohvan auki ja kasaamme patjan päälle Lydian antamia peittoja, ja kun pujahdan makuuhuoneeseen hakemaan tyynyjä, päätänkin jäädä sinne.

Kämpässä ei ole paljon siivottavaa. Suurin osa palkastani menee vuokranpuolikkaaseen, ja Mike käyttää kaiken ylimääräisen ruokaan. Silloinhan lentolippuihin jää ruhtinaallisesti rahaa. Kyllä sillä summalla maapallon toiselle puolelle lentää.

Olohuoneesta kuuluu yhä huutoa, kun menen sänkyyn. Jokin raskas esine kaatuu. En pomppaa katsomaan. Ja kun Mike tulee vihdoin huoneeseen ja sulkee oven, kuulen hänen äitinsä nyhkyttävän hänen takanaan.

Äiti suhtautuu ihan hyvin, Mike sanoo.

Et hirveästi varoittanut, sanon. Äitisi lentää tänne luoksesi ja sinä saatana häivyt.

Tuo on epäreilua. Tiedät kyllä miksi.

Ei tämä ole reilua äidillesikään.

Ei hätää. Kyllä äiti pärjää.

Sua on helppo rakastaa.

Äiti on helppohoitoinen, Mike sanoo. Sun ei tarvitse tehdä mitään, jos sitä pelkää. Parin päivän päästä et enää huomaa-kaan äitiä.

Olen vähällä kysyä: Osaako hän edes englantia?

Mutta nielen sanat.

Sitten kuitenkin kysyn.

Oletko tosissasi, Mike sanoo ja heittää paidan päältään.

Olen, sanon.

Ei ole ehkä rasistista sanoa noin, Mike jatkaa, mutta on se ihan perseestä. Luulin hetken, että välittäisit oikeasti.

Mike potkii housunsa pois ja siirtää ne jalallaan merimieskassiinsa. Hän on lihonut taas, mutta siinä ei ole mitään uutta.

Paino ei ole ikinä haitannut minua enkä ole ikinä huomauttanut siitä, mutta ensimmäistä kertaa minua vähän ällöttää.

Mike näkee sen. Hän ei kuitenkaan kommentoi.

Voit opettaa äidille, hän sanoo. Jos yhtään välität. Sana salta.

Oletko tosissasi, sanon.

Pakkaan nyt, Mike sanoo.

...

Siskoni tapasi Miken vahingossa. Olimme halloweenina baarissa Westheimer Roadilla. Kun olin käynyt kusella ja tulin takaisin pöytään, Lydia istui Miken vieressä ja tuijotti kokistaan. Hänellä oli päällään jonkinlainen noita-asu, jossa oli hirveästi remmejä. Mikellä oli tooga. Minä olin omana itsenäni.

Juttelin Markin kanssa, Lydia sanoi.

Et ole kertonut, että sulla on isosisko, Mike sanoi.

He jatkoivat puhumista vuorotellen. Lydia tilasi meille lisää juotavaa. Kun kysyin eikö hänellä ollut treffejä, hän hymyili ja sanoi, että ei auttanut kuin siirtää niitä. Tämä oli hänestä tärkeämpää. Hän ei tulisi enää ikinä tapaamaan pikkuveljensä poikaystävästä ensimmäistä kertaa.

Lydia on Miken ikäinen. Muutaman vuoden vanhempi kuin minä. Hän kirjoitti tuolloin esittelytekstejä keskustan Buffalo Soldier -museolle, ja jos hänelle sanoi, että enpä tiennyt että Houstonissakin on sellainen, hän vastasi: Et tietenkään, koska se on nekruille.

Mutta tuona iltana Lydia ei vauhkoillut. Hän nauroi vitseillemme. Osti meille lisää kaljaa.

Vähän ennen valomerkkiä Lydia antoi Mikelle numeronsa.

Oho, Mike sanoi. Ensimmäinen kerta.

Elämä on pitkä, Lydia sanoi.

Kippis, Mike sanoi.

Myöhemmin illalla Lydia tekstasi.

Hauska tyyppi, hän kirjoitti.

Liian hauska sulle, hän lisäsi.

...

Isä ja Lydia ovat meistä neljästä tummimmat. Kun olimme lapsena ulkona syömässä, Lydia ja minä istuimme aina samalla puolella pöytää. Jos emme istuneet, tarjoilija saattoi jakaa lasikun osiin, mitä isä noitui sen jälkeen monta kuukautta. Niissä ravintoloissa emme enää käyneet.

...

On jo myöhä, kun Mike koskettaa minua, ja tajuan sen vasta kun olemme jo aloittaneet ja hieromme rintakehiämme vastakkain jalat ja kädet solmussa.

Mike koskettaa kielellään kieltäni. Pommitan nenälläni hänen napaansa. Jossain seurustelun vaiheessa koittaa hetki, jonka jälkeen kaikki on pelkkää reaktiota. Kun on tehnyt jo kaiken minkä voi.

Mutta harvoin, hyvin harvoin, toinen tuntuu vieraalta, muukalaiselta käsissä.

Niinpä suutelemme ensimmäistä kertaa moneen viikkoon, ja kun imen Mikea, hän nostaa jalkojaan.

Osoitan olohuoneeseen.

Kasva aikuiseksi, Mike sanoo.

Ja ennen kuin Mike ehtii sanoa enempää, olen työntänyt yhden sormen ja sitten neljä sormeaa hänen sisäänsä. Tuntuu kuin väisäin taikinaa. Mike nauraa. Nauru loppuu, kun työnnyin sisään.

Hän on tiukka, mutta mahdun silti.

Toivoisin, että kestäisin kauemmin.

Seksin jälkeen Mike vaappuu vessaan ja jää tuijottamaan hä-

nen pakattua laukkuaan. Kun herään, hän on tullut takaisin sänkyyn ja nukkuu kädet olkapäidensä ympärillä.

Nyt olisi oikea hetki herättää hänet ja pyytää häntä jäämään, mutta en tee sitä.

Katson vain miten hänen rintansa nousee ja laskee, nousee ja laskee.

...

Muutamien treffien jälkeen Mike kertoi minulle vitsin. Olin juuri antanut hänen panna minua kotonaan. Emme olleet päässeet sohvaan pitemmälle. Seksi oli ollut ihan hyvää, paitsi että Mike oli työntänyt peukun suuhuni ja olin sylkenyt sen ulos, ja olin liikkunut liian nopeasti ja Mike oli pyytänyt hidastamaan, ja minua oli naurattanut ja Mike oli tullut heti ja minulla oli kestänyt ikuisuus.

Mutta vihdoinkin olimme tehneet sen.

Seksin jälkeen hieroin kämmenelläni Miken reisiä. Hän makasi pää sylissäni.

No, Mike sanoi, japsi ja nekru menevät baariin.

Hei! sanoin.

Ei muuta, Mike sanoi. Vitsi oli siinä.

2.

HERÄÄN KAAPINOVIEEN PAUKKEESEEN. Kurottaudun ottamaan lääkkeet. Sitten kurottaudun Miken puolelle, mutta hän on poissa.

Samoin hänen laukkunsa. Hän on jättänyt kylpyhuoneen valon päälle. Lappu olisi liikaa pyydetty, mutta etsin silti jotain viestiä.

Puhelimessa on sentään tekstari: MITSUKO HARA

Ja sitten: KATSO, ETTÄ ÄITI OTTAA LÄÄKKEENSÄ KOSKA SE UNOHTALEE

Ja sitten: BEN, KYSE ON ISÄSTÄ, EI OIKEASTI SUSTA

...

Mitsuko availee keittiön kaappeja ja laatikoita, tutkii ja sulkee niitä. Liedellä kiehuu vesi. Saarekkeen päällä on muki. Mitsuko on valmistanut riisiä, viipaloinut kurkun ja keittänyt kananmunan, ja kun astun lattialaatoille, hän ei edes kohota katsettaan, hän ei huomioi minua mitenkään.

Sitten hän nyökkää suuntaani.

Käytkö töissä, hän kysyy.

Mitä, sanon.

Käytkö töissä, Mitsuko kysyy päätään pudistaen.

Käyn, sanon. Yleensä iltapäivisin.

Ja mitä teet?

Olen päivähoidossa.

Olet siis opettaja, Mitsuko sanoo.

Enemmänkin lastenhoitaja, sanon.

Tähän Mitsuko ei sano mitään. Enkä patista häntä.

Miken äiti on pienikokoinen kuten Mike, mutta vikkelä. Jän-
tevä. Hän alkaa tiskata heti kun on syönyt. Sanon ettei tarvitse,
mutta hän ei edes käänny.

Kun astiat on pesty, hän pyyhkii tiskipöydän ja panee kaiken
takaisin kaappeihin. En tiedä, mistä hän on löytänyt rätin. Mutta
kun hän nappaa takkinsa ja nostaa kenkensä ovenpielestä, ky-
syn onko hän ottanut lääkkeensä, ja vasta silloin Mitsuko kat-
soo minuun.

Et ole tosissasi, hän sanoo.

Mike mainitsi niistä, sanon.

Uskomatonta, hän sanoo. Sellaista hän sinulle puhuu.

Anteeksi, sanon.

Ja nyt pyytelet anteeksi, Mitsuko sanoo.

No, hän sanoo, olet myöhässä.

Ja äänekäs, hän sanoo.

Te molemmat olette, Mitsuko sanoo ennen kuin sulkee oven.
Koko yön. Niin kuin koirat.

...

Äitini uusi mies on nigerialainen. Hän on pastori. Heillä on
kääpiöpystykorva ja kaksi poikaa. Äiti asuu alueella jonne men-
nään portista, ja hän järjestää nyyttäreitä ja korttelijuhlia, mutta
kun näytin Lydialle jouluvalokuvan jonka he olivat lähettäneet
isälle postissa, hän kirkaisi.

Tuo koira, hän sanoi.

Hyi helvetti, hän sanoi.

...